Raad van State
WETGEVING
4 JUIN 1954
- 1 -

ML.

L. 4350/1.

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 18 juin 1954, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté organique du Régent du 18 mars 1831 de l'Administration des Finances", a donné le 30 juin 1954 l'avis suivant :

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 18e Juni 1954 door de Minister van Financiën verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het organiek besluit van de Regent van 18 Maart 1831 van het Bestuur van 's lands middelen", heeft de 30e Juni 1954 het volgend advies gegeven:

C. E. - R. S.
Chbre Bijzon
16.8.54
COURS

En vertu de l'article 57 des lois coordonnées relatives aux impôts sur les revenus, l'impôt éludé est porté au triple.

Cette amende fiscale s'applique de plein droit par le seul effet de la loi.

Pour atténuer la rigueur de cette sanction, la circulaire du 17 novembre 1943 de l'administration des contributions directes a établi un système de réduction de ces amendes. Tel qu'il a été conçu, ce système n'est pas conciliable avec les dispositions formelles de l'article 57 précité.

Toutefois, en vertu de l'article 9 de l'arrêté du Régent du 18 mars 1831 organique de l'administration des finances, dont la validité est admise par la Cour de cassation, le Ministre des Finances est autorisé à accorder remise de ces amendes.

Le projet soumis au Conseil d'Etat tend à priver le Ministre des Finances de ce pouvoir.

Il s'ensuivrait que tout contribuable qui a manqué à ses obligations légales, serait désormais soumis à la grave sanction prévue par l'article 57, sans qu'il soit légalement possible de la réduire ou de la remettre.

En effet, toute réduction ou toute remise serait désormais exclue en la matière, étant

.../...

donné que, d'une part, la circulaire du 17 novembre 1943 est contraire aux dispositions de l'article 57; que, d'autre part, par son arrêt du 7 novembre 1949 (Pasic. 1950-I-132) la Cour de cassation a décidé que la Cour d'appel qui accorde à un contribuable remise des accroissements d'impôts enrôlés en exécution de l'article 57, commet un excès de pouvoir; qu'enfin, l'article 9 de l'arrêté du Régent du 18 mars 1831 est rendu inapplicable aux accroissements prévus par l'article 57, en vertu de l'article 1er du projet.

Pour remédier à cette situation, le Conseil d'Etat propose deux solutions : la première consisterait à modifier l'article 57 des lois coordonnées en sorte qu'il soit possible à l'administration de graduer l'amende en fonction de la culpabilité plus ou moins grande du contrevenant, et au Ministre des Finances ou à la Cour d'appel d'en accorder éventuellement la remise ou la réduction. C'est la solution envisagée dans le projet de loi contenant le Code des impôts sur les revenus soumis au Parlement (Session 1948/1949 - Doc. Ch. n°169).

La seconde consisterait à prendre un arrêté ministériel donnant délégation du Ministre des Finances au directeur des contributions pour accorder la remise de l'amende fiscale. Cette seconde solution est celle qui était suggérée par M. l'avocat général Ganshof van der Meersch en fin de ses conclusions précédant l'arrêt de cassation déjà cité, mais elle suppose le maintien en vigueur de l'article 9 de l'arrêté du Régent du 18 mars 1831.

Krachtens artikel 57 van de samengeordende wetten betreffende de inkomstenbelastingen wordt de ontdoken belasting verdriedubbeld.

Deze fiscale geldboete wordt van rechtswege, uitsluitend door de werking van de wet zelf, toegepast.

Om de zwaarte van zodanige straf te milderen, heeft een omzendbrief van 17 November 1943, uitgaande van het bestuur der directe belastingen, een regeling voor het verminderen van dergelijke geldboeten ingevoerd. Zoals zij is opgevat, is deze regeling overenigbaar met hetgeen uitdrukkelijk in voornoemd artikel 57 is bepaald.

Op grond van artikel 9 van het besluit van de Regent van 18 Maart 1831 tot inrichting van het bestuur van Financiën, waarvan het Hof van verbreking de geldigheid erkent, is de Minister van Financiën echter bevoegd tot het kwijtschelden van die geldboeten.

Het thans aan de Raad van State voorgelegde ontwerp strekt er toe, de Minister van Financiën deze bevoegdheid te ontnemen.

Daaruit zou volgen dat iedere belastingplichtige, die aan zijn wettelijke verplichtingen te kort is gekomen, voortaan door de zware in artikel 57 gestelde straf zou worden getroffen zonder dat er een wettelijke mogelijkheid zou blijven tot het verminderen of kwijtschelden van die straf.

Elke vermindering of kwijtschelding zou immers voortaan ter zake uitgesloten zijn: want in de eerste plaats is de omzendbrief van 17 November 1943 in strijd

.../...

met het bepaalde in artikel 57; vervolgens heeft het Hof van verbreking in een arrest van 7 November 1949 (Pasic. 1950-I-132) beslist, dat het Hof van beroep, dat aan een belastingplichtige kwijtschelding verleent van de belastingverhoging ingekohierd ter uitvoering van artikel 57, zijn macht te buiten gaat; ten slotte wordt artikel 9 van het besluit van de Regent van 18 Maart 1831, op grond van artikel 1 van het ontwerp niet toepasselijk ten aanzien van de in artikel 57 bepaalde verhogingen.

Om deze toestand te verhelpen, stelt de Raad van State twee oplossingen voor : de eerste zou er in bestaan, artikel 57 van de samengeordende wetten zo te wijzigen, dat het bestuur de geldboete kan bepalen naar gelang van de grotere of minder grote schuld van de overtreder, en dat de Minister van Financiën of het Hof van beroep eventueel kwijtschelding of vermindering kunnen verlenen. Dit is de oplossing die is voorgesteld in het aan het Parlement voorgelegde ontwerp van wet houdende Wetboek der inkomstenbelastingen (Zitting 1948-1949, Doc. Kamer nr 169).

De tweede oplossing zou zijn, een ministerieel besluit uit te vaardigen waarbij de Minister van Financiën de directeur der belastingen de bevoegdheid tot het kwijtschelden van de fiscale geldboete opdraagt. Deze oplossing is voorgesteld door advocaat-generaal Ganshof van der Meersch aan het slot van zijn conclusies die het hierboven aangehaalde cassatie-arrest voorafgaan; zij onderstelt echter, dat artikel 9 van het besluit van de Regent van 18 Maart 1831 wordt gehandhaafd.

La chambre était composée de — De kamer was samengesteld uit

Messieurs :	J. SUETENS,	premier président du Conseil d'Etat,	président,
de Heren :		eerste-voorzitter van de Raad van State,	voorzitter,
	G. HOLOYE,	conseillers d'Etat,	
	G. VAN BUNNEN,	raadsheren van State,	
	P.COART-FRESART,	assesseurs de la section de législation,	
	P. ANSIAUX,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	G. PIQUET,	greffier adjoint,	greffier.
		adjunct-griffier,	griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. VAN BUNNEN.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. VAN BUNNEN.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

(signé) G. PIQUET.

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

(signé) J. SUETENS.

expédition délivrée à M. le Ministre
uitgifte afgeleverd aan de H. Minister

des Finances.
van Financiën.

Le 1954.

De 1954.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

De Griffier van de Raad van State,

R. DECKMYN.